

De Minister van Financiën moet de banken (via de NVB) overtuigen van de noodzaak bankrekeningen te openen voor coffeeshopexploitanten. Zonder bankrekening kan een onderneming in onze tegenwoordige maatschappij namelijk niet in volle omvang aan het maatschappelijk verkeer deelnemen.

Banken stellen zich steeds vaker risicomijdend op. Relaties met coffeeshopexploitanten worden regelmatig beëindigd omdat ze als te risicovol worden gezien. Voor bedrijven die te maken hebben met cannabis is het moeilijk om een bankrekening te openen. (Zie het Financieele Dagblad zaterdag 26 oktober 2019, pagina 2, 3 en 5.)

Verscherpt cliëntonderzoek kost de bank niet alleen geld en extra inspanning, maar leidt ook tot rechtsvragen die zich voor een bank niet eenduidig laten beantwoorden. Ik geef een voorbeeld. Het ingezetenen criterium maakt deel uit van de landelijk geldende strafrechtelijke gedoogcriteria. Handhaving van dit criterium is in de praktijk niet de regel, maar de uitzondering. Wat is de status van gelden die worden verkregen, terwijl dit gedoogcriterium niet wordt nageleefd? (Zie HR 5 maart 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF1965.) Loopt de bank in deze situatie het risico betrokken te raken bij witwassen? Hoe ver moet de bank in haar Customer-Due Dilligence (CDD) onderzoek bij coffeeshops gaan?

De Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme (Wwft) is vorig jaar aangescherpt. Meerdere handelsbanken zijn fors op de vingers getikt voor het overtreden van deze wet. De regering doet er goed aan duidelijkheid te scheppen voor banken. Banken moeten gedoogde coffeeshops zonder risico betaalfaciliteiten kunnen bieden. Daar is helder beleid voor nodig.

De recente uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 04-11-2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:8144 bevestigt de terughoudendheid van banken. ABN AMRO weigerde een bankrekening te openen voor een aspirant teler. De bank wees daarbij op de Wet financieel toezicht (Wft) en benadrukte dat zij een belangrijke taak heeft in de bestrijding van witwassen. De cannabisbranche wordt gezien als een integriteitsgevoelige sector. Met een beroep op de contractsvrijheid werd de onderneming door de bank buiten boord gehouden. De rechter oordeelde in dit geval ten gunste van de onderneming.

Voor het realiseren van een gesloten transparante coffeeshopketen zijn banken onmisbaar. Het aanstaand experiment noodzaakt tot landelijk overleg met de Nederlandse Vereniging van Banken. Coffeeshopexploitanten moeten de aangewezen telers giraal betalen. Coffeeshops zonder bankrekening zijn daartoe niet in staat.